

เทศน์เช้า วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ทำไมมันต้องมีวันพระด้วยละ เมื่อก่อน สังคมไทยเราหยุดวันพระนะ หยุดวันพระวันโกน เพราะอะไร เพราะสังคมนั้นอยู่นอกเทศ มันไม่เป็นสากล แล้วพอเป็นสากลเราก็มาหยุด วันเสาร์วันอาทิตย์กัน เราไม่หยุดวันพระ ถ้าธรรมดา วันควรหยุดนะวันพระวันโกน วันโกนพระ เตรียมตัว เตรียมอาหารกัน วันพระไปทำบุญใส่บาตร ไปทำบุญใส่บาตรทำไม ทำไมต้องไปทำบุญใส่บาตรด้วย ทำบุญใส่บาตรกับผู้มีศีลผู้ทรงธรรม

เวลาเราไม่เห็นภยันะ เห็นไหม วัดไม่เหมือนบ้าน อยู่กับครูบาอาจารย์ท่านบอกเลย วัดไม่เหมือนบ้าน บ้านไม่เหมือนวัด เหมือนกันไม่ได้ ถ้าเหมือนกันแล้วจะไหว้กันทำไม เหมือนกันแล้วเอาอาหารไปส่งท่านทำไม ทำไมต้องไปทำบุญละ? ไม่เหมือนกันเพราะท่านมีศีล ท่านประกาศตนว่าเป็นสมณะ เป็นสมณะคือความสงบจากภายนอกก่อนแล้วพยายามหาความสงบจากภายใน ถ้าหาความสงบจากภายใน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้วางไว้แล้วไง ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ให้หมุนเคลื่อนไป ให้ทำบุญกุศล

คฤหัสถ์ออกทำสมาธิอาชีวะ นี่สิ่งนี้แสวงหาไม่มีเวลาที่จะมาค้นคว้าหาความสงบ ไม่เป็นสมณะ คือจิตไม่เป็นสมณะ จิตมันคิดออกไปข้างนอก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงว่าให้ภิกษุ อัญญาโกณฑัญญะเป็นสงฆ์องค์แรกของโลก เป็นเนืองนบุญของโลก เราทำบุญกุศลเพื่อตรงนี้ไง มันถึงจะเห็นภยันะ

ถ้าเหมือนกันอยู่ด้วยกันจะอำนวยความสะดวกให้พระ พระต้องมีความอำนวยความสะดวก เห็นเวลาทำข้อวัตรกันแล้วมันเป็นความลำบาก ก็จะมาอำนวยความสะดวก...อำนวยความสะดวกให้กิเลสหรือ เห็นไหม เวลาเรามาอยู่ที่นี้ใหม่ๆ ยังไม่ได้สร้างอะไรเลย แม้แต่เอา ไม้มาเพื่อจะสร้างกุฏิ

นะ หลวงตาท่านบอกเลย “เอาไว้นอนหรือ เอาไว้นอนหรือ” ท่านจะไม่ให้เห็นการนอนใจเลย ท่านจะให้ตื่นตัวตลอดเวลา

การตื่นตัว การตื่นตัวการเห็นภัยของเรา การขับเคลื่อนไป การตื่นตัว เราจะออกมีความตื่นตัว แต่โลกเขาจะว่าไม่สวยงาม นั่นเป็นเรื่องของปากสกปรก คนมีปากสกปรก ความคิดสกปรกของเขาคือคิดแบบโลกนี้ เขาจะบอก เราเอาอันนั้นเป็นใหญ่ไม่ได้

ธรรมเหนือโลก คือเหนือโลกเหนือสงสาร เราต้องมีความตื่นตัว เราเห็นภัยไฉน เวลาเห็นภัยเห็นสัตว์ไหม เวลาว่างมันหลบเสียนะ มันเข้าไปในพุ่มไม้ มันหลบในพุ่มไม้ มันว่ามันปลอดภัยแล้วมันก็แทะเล็มพุ่มไม้นั้น แทะเล็มพุ่มไม้จนเสื่อเห็นตัวมัน จนเสื่อเห็นตัวมัน เสื่อก็เข้าไปจับมันเอามากินได้ นี่ก็เหมือนกัน เรามาจากโลกนะ เราอยู่ในสังคัม เรามาจากโลก เราอยู่กับเรื่องอำนาจความสะดวกมาตลอด แล้วเราจะเข้าไปออกประพฤติปฏิบัติ เราจะไปอยู่ป่า เราไปอยู่สำนักปฏิบัติ สำนักปฏิบัติเขามีข้อวัตรกติกาของเขา

ในสมัยพระพุทธกาลมีโยมไปเยี่ยมพระ ไปถึง ว่าพระอยู่ไหน เฝ้ายกันหมดเลย พระบอก ว่าจะให้เคาะระฆังสิ พอเคาะระฆังแล้วพระต่างองค์ก็ต่างมา ต่างองค์ต่างมาประชุมกันที่ศาลา โยมก็โอภาปราศรัยกับพระ เห็นว่าทำไมพระท่านไม่พูดเลย พระท่านเฉย พูดคำถามคำ พระนี่คงทะเลาะกัน พระนี่โกรธกัน เห็นไหม ไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “พระองค์นั้นทะเลาะกันหมดเลย เขาคูขี้กัน เขาไม่มีความคลุกคลีกัน”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกว่า “นั่นนะถูกต้อง เพราะเขาเห็นภัย”

เรามีขวานคนละเล่ม คือปาก ปากเหมือนขวานคนละเล่มที่เขวตากที่เขวตากกัน ที่เขวตากตากกันคือเวลาเราพูดตื้นนินทามันไปตลอด พระเขามาสงบ เขามารักษาของเขา มันทำมาถูกต้องของเขา นี่ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอย่างนี้ นี่วัดไม่เหมือนบ้านอย่างนี้ วัดต้องการความสงบ ต้องการความสงบ เพื่อจะค้นคว้าหาสมณะจากภายใน

สมณะจากภายนอกนี้สมมุตินะ เราบวชเป็นพระเป็นเจ้าเป็นสมมุติขึ้นมา สมมุติจริงตามสมมุตินะ เพราะถ้าไม่จริงตามสมมุติเขาจับนะ แต่งกายเลียนพระสงฆ์ก็ไม่ได้นะ มันเป็นกฎหมายอาญานะ ต้องทำจริงตามสมมุติแล้วก็มีกฎหมายรองรับด้วย แล้วธรรมวินัยก็รองรับด้วย นี่เป็นสมมุติ สมมุติว่าเพราะบวชได้สึกได้ มีความเปลี่ยนแปลงได้ แต่ถ้าเราหาสมณะจากภายในขึ้นมา

ถ้าเราเห็นภัยอย่างนั้นขึ้นมา เราจะไม่เป็นกวางที่จะไปแตะเต็มพุ่มไม้ที่เราไปหลบภัยหรือ สิ่งที่เราไปหลบภัย เราจะไปแตะเต็มสิ่งนั้นไม่ได้

เวลาเราเป็นผู้ใหญ่ เราสอนเด็ก เด็กมันจะมีความเห็นเหมือนเราไหม? เด็กจะไม่มีความเห็นเหมือนเราเลย มันจะมีความคึกคะนอง ความอยากเล่นของเด็กเขา นั่นเป็นเด็ก ๆ นี่ความเห็นของเราเข้าใจไว้เลยว่าถ้าเราเข้าไปในวัดปฏิบัติ ความคิดเรานี้เด็ก ๆ เพราะอะไร เพราะเราอยู่ในสังคมโลก เวลาบอกว่าฉันมีอายุมาก ฉันเป็นผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้เฒ่าผู้แก่มันสะสมอะไรไว้ในหัวใจละ

เพราะสังคมเวลาอยู่ในโลกมันรับรู้ มันต้องทันสังคม ต้องทันเขา ทันเขา สิ่งนี้มันสะสมมาในใจ นี่คือเชื้อโรคนะ นี่คือสิ่งที่ไปสะสมในหัวใจนะ แล้วเวลาเราจะมาทำความสงบ ที่ว่าเด็กอ่อนเด็กที่มันไม่เข้าใจ มันก็อ่อน มันก็ไร้วุฒิภาวะ เวลาคนเข้มแข็ง คนเป็นผู้เฒ่าผู้แก่ มันก็ไปสะสมเรื่องของทฤษฎีในความเป็นโลกมหาศาล แล้วเข้าไปในวัด เห็นไหม “วัดต้องทำอย่างนั้น วัดต้องเป็นอย่างนี้” นี่ความเห็นตนจะเข้าไปบริหารจัดการวัดใน วัดของเขา วัดปฏิบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้แล้ว

เรื่องของโลก ที่ว่าปากสกปรกเขาจะพูดร้อยคำพันคำ...ไม่ฟัง ไม่สนใจ แต่ปากขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือธรรมเนียมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราต้องฟัง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้แล้ว สัตเลขธรรม ๑๐ พูดแต่ความมักน้อย พูดแต่เรื่องการชำระกิเลส เพราะเราจะชำระกิเลส เพราะเรามีความทุกข์ แล้วมีความทุกข์ ความต่างของวัดกับบ้านต่างกันตรงนี้ ถ้าเราไปเห็นความต่างอันนั้น เราต้องปรับตัวเราเข้าหาสู่ความต่างอันนั้นสิ ทำไมเราไปโน้มน้าวเอาความต่างอันนั้นมาให้เป็นโลกละ นั่นก็โลกเป็นใหญ่สิ

ถ้าโลกเป็นใหญ่ เห็นไหม ถ้าโลกเป็นใหญ่ธรรมก็ไม่มีความหมายเลย ธรรมก็เกิดขึ้นมาไม่ได้เลย พระก็เหมือนโยม โยมก็เหมือนพระ วัดก็เหมือนบ้าน บ้านก็เหมือนวัด สิ่งนี้เหมือนกันไม่ได้ ถ้าสิ่งนี้เหมือนกันไป มันไม่มีที่สูงที่ต่ำ ทำไมเวลาเรามีลูกมีหลาน ทำไมเราอยากให้ลูกหลานเคารพเราละ ทำไมเราถึงอยากให้ลูกหลานเชื่อฟังเราละ นี่ลูกหลานไม่เชื่อฟังเพราะพ่อแม่เหมือนเรา พ่อแม่ของเรานั้นเป็นคลุหัสถ์เหมือนกัน แล้วพระถ้าไปเหมือนโลกมันก็เป็นอย่างนั้นแล้วไปเทศน์ว่าการใครจะฟังละ

เวลาเทศน์ว่าการสอนเขา เสร็จแล้วก็ไปขอนะ หลวงตาท่านบอกว่าไม่ให้ไปเบียดเบียนใจเขาได้ ๕ ได้ ๑๐ มา เขาอยากทำบุญกุศล เขาก็ต้องมาถวายพระ สิ่งที่เป็นคุณประโยชน์ของเขา สิ่ง

ที่ดีที่สุดคือถวายพระ แล้วพระเราฉันอาหารของเขาได้ปัจจัย ๔ จากโยมเขาทำบุญกุศล ยังจะไปเบียดเบียนเขา เห็นไหม เวลาคุยเวลาเทศน์ว่าการเขา แล้วก็ไปเบียดเบียนเขา ก็ไปกวนเขา พระกวนบ้านกวนเมืองไง ถ้าพระกวนบ้านกวนเมืองอย่างนั้นต่างหากมันถึงว่าวัดเหมือนบ้าน บ้านเหมือนวัด

ถ้าเราจะไม่ให้วัดเหมือนบ้าน บ้านเหมือนวัด เรา ตัวเราเองสำคัญ ตัวเราเองสำคัญเพราะเราเข้าไปเป็นสังฆมหนึ่งในวัดนั้น ถ้าเราเข้าไปสังฆมในวัดนั้น เราต้องเจียมตัวของเรานะ ถ้าเราไม่เจียมตัวของเรา ทำไมเราไปวัดท่านละ ทำไมเราไปปฏิบัติกับท่านละ ถ้าเราไปปฏิบัติกับท่าน ถ้าเราคิดแล้วทำไมเราไม่ปฏิบัติที่บ้านเราละ? เพราะเราปฏิบัติที่บ้านเราไม่ได้ เราจะไม่รู้อะไรเลย

ความเห็นเรามีมหาศาล เราจะรู้เรื่องไปหมดเลย ปรัชญาเรื่องของทางวิทยาศาสตร์จะรู้ไปหมดเลย...รู้ขนาดไหน คุณทางวิทยาศาสตร์เขาจะไปพิสูจน์ เขาจะไปจักรวาล เขาจะไปดวงอังคาร เขาจะไปศึกษาต่างๆ แต่สวรรค์อยู่ไหนก็ไม่รู้ วุฒิกะของใจที่ภพอยู่ไหนก็ไม่รู้ สิ่งที่อยู่ไปหมด ยกเว้นไม่รู้แต่เรื่องของตัวเอง

นี่ก็เหมือนกัน เข้าไปในวัดรู้ไปหมด ทุกอย่างรู้ไปหมด แต่ไม่เห็นตัวเองเข้าไปกวนวัดเขาไม่เห็นตัวเองเข้าไปแล้วไปทำลายข้อวัตรปฏิบัติของเขา “ที่นี่ก็สงบนะ วัดนี้ก็ดีมากเลย แหม! สงบมากเลย” ไอ้คนพูดอย่างนี้ นี่คนที่เข้าไปทำลายในวัดนั้น เพราะอะไร เพราะสงบก็เที่ยวไปดูเขาเที่ยวไปกวนเขา เขาสงบของเขา เขายู่ของเขาเฉยๆ อย่างนั้น เราก็ต้องสงบของเราสิ ถ้าเราสงบของเรา เห็นไหม จะเข้าไปในวัดปฏิบัติกัน ถ้าวัดปฏิบัติ ถึงต้องเคารพกติกานันไ

ประเพณีทางอีสานเขาให้เคารพสถานที่ เรานักวิทยาศาสตร์ไป “ทำไมต้องเคารพด้วยล่ะ” ในศาลาโรงธรรม ในทางจงกรมของครูบาอาจารย์ เขาจะไม่ก้าวล่วงนะ แม้แต่เป็นทิพย์นะ เขายังไม่กล้าก้าวล่วงเลย เพราะอะไร เพราะครูบาอาจารย์ เวลาเขาลม หลวงปู่มั่นท่านอยู่ที่มูเซอ แล้วเทวดาไปฟังธรรมหลวงปู่มั่นมาก หลวงปู่มั่นก็สงสัยว่าเทวดามาได้อย่างไร มาได้อย่างไร มาฟังธรรมขององค์หลวงปู่มั่น

เทวดาบอกว่าไม่ต้องพูดหรอก จิตดวงไหนแล้วแต่ที่อยู่ในโลก มันมีสว่าง เหมือนกับในที่มืดแล้วมีไฟดวงหนึ่งสว่างกระจ่างแจ้งอยู่อย่างนั้นนะ ใจของครูบาอาจารย์ที่มีธรรมมีสภาวะแบบนั้น แม้แต่เทวดา อินทร์ พรหม เขายังไม่กล้าก้าวล่วงผ่านทางจงกรมของครูบาอาจารย์เลย เขา

เคารพของเขา นี่แล้วเขามาฟังธรรมใจ สิ่งที่ฟังธรรมของหลวงปู่มั่นเพราะหลวงปู่มั่นท่าน
ประพฤติกปฏิบัติเข้ามาจากภายใน เกิดขึ้นมาจากการนั่งสมาธิ การภาวนา

นี่ปฏิบัติบูชา ปฏิบัติบูชาใคร ค้นหาพระพุทธเจ้าที่ไหน? ค้นหาพระพุทธเจ้าที่ใจของเรา
พุทธโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน พุทธโธ ผู้รู้ ความรู้สึกคือผู้รู้ ผู้รู้คือสสาร คือธาตุความจริงของใจ สสาร
ความจริงของใจ ธาตุรู้ที่มีชีวิต เราค้นคว้าหามัน แต่ตัวนี้มันเป็นตัวพลังงานแล้วมันขับเคลื่อน
ออกไปเป็นนามรูป เป็นสิ่งที่เป็นความคิด สิ่งที่เป็นความคิดนามรูปมันก็ส่งออก พอส่งออกเราก็
เข้าไป

เวลาเขาบอก อิทธิบาท ๔ จิตตะ วิมังสา จะอยู่อีกกับหนึ่งก็อยู่ได้ ทำไมของแคะนี้หรือ อู่อีก
กับก็อยู่ได้ บอก “จริง” ถ้าผู้ใดประพฤติกอิทธิบาท ๔ จะอยู่อีกกับหนึ่งก็อยู่ได้เพราะอะไร เพราะเขา
เข้าไปเห็นพื้นฐานของความคิดตัวนี้ เขาเห็นจิตของเขาจริงๆ ผู้ที่เห็นอย่างนั้นต้องเป็นผู้มีธรรม
แบบหลวงปู่มั่น ถึงจะทำอิทธิบาท ๔ ได้

ไอ้ของเรามันเข้าถึงนามรูป เข้าถึงเปลือกใจ เราถึงบอกว่าพวกเราเหมือนกับอารมณ์
ความรู้สึก เหมือนเปลือกส้ม เรากินเราเสพแต่เปลือกส้มที่ขมๆ นั้นไง เปลือกส้มที่ขมๆ เวลาเรามี
ความทุกข์ เรามีความโศก เรามีความรัก เรามีความอาลัยอาวรณ์ เรามีความโกรธ นี่เปลือกส้ม
ทั้งนั้นเลย รสของมันขม สิ่งที่รสของมันขมเพราะมันเป็นเปลือกของส้ม ไม่ใช่เนื้อของส้ม มันไม่
เข้าถึงใจได้ แล้วเราจะไปเห็นอิทธิบาท ๔ ที่ไหนล่ะ เพราะเราไม่เห็นใจของเรา เราเห็นแต่เปลือก
ของส้ม เราเห็นแต่เปลือกของใจ อาการของใจที่เกิดดับ นี่สมมุติ โลกมันเป็นอย่างนี้ไง

แขกที่จรมาคืออาการของใจ มันเกิดดับๆ เกิดดับโดยธรรมชาติของใจ แล้วเราก็เสวยแต่สิ่ง
ที่เกิดดับนี้ แล้วบอกว่า “เรามีอิทธิบาท ๔ อิทธิบาท ๔” ไกลกับหลักความจริงมหาศาลเลย อิทธิ
บาท ๔ คือมันปอกเปลือกใจ มันปอกชั้น ๕ ชั้น ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชั้น ๕ สักกายทิฐิไม่มี
ความอุปาทานก็ไม่มี กามราคะมันก็ไม่มี เพราะกามราคะก็เป็นเปลือกของส้ม เป็นความพอใจของ
โลกเขา แล้วเราปอกเปลือกสิ่งนี้เข้าไป เข้าไปถึงตัวใจ แล้วก็ทำลายตัวใจตัวนั้น ใจที่มันมีติดดิน
มันหลบหลิก หลบความควบคุม

อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขาราปจฺจยา วิญญฺณํ นีอวิชชาคือความคิดคึ้นของใจตัวนี้ ถ้ามัน
ยังมีอวิชชาอยู่ พระอนาคามีไปเกิดบนพรหมจะไม่เห็นใจของตัวเอง จะไม่เห็นอิทธิบาท ๔ จะ

ควบคุมอิทธิบาท ๔ ไม่ได้ เพราะยังต้องหลง หลงไปเกิดบนพรหม หลงไปเกิดตามอาการของใจที่
มันขึ้นไป

แต่ถ้าเราจับอาการของใจตัวนี้ได้ นี่เห็นใจ แล้วถ้าเกิดวิปัสสนาญาณเข้าไปทำลายใจตัวนี้
ขึ้นมา นี่มันพลิกใจตัวนี้ขึ้นมา พอพลิกใจตัวนี้ขึ้นมา จิตมันว่างหมด สติของเราลุ่มๆ คอนๆ เกิดๆ
ดับๆ นะ เดียวก็พุทโธขึ้นมาก็ชัดเจนนะ สติเกิดๆ ดับๆ กับใจดวงนี้นะ แต่เวลาเข้าไปถึงตัวจิตนะ
จิตกับสติเป็นอันเดียวกัน เพราะมันเป็นอัตโนมัตติ เหมือนเครื่องมือที่อัตโนมัตติเวลามันขยับ ขยับ
พร้อมกันใช้ใหม่ จิตมันเสวยอารมณ์ มันมีความรู้สึก สติจะพร้อมออกมาตลอดเลย พร้อมออกมา
ในอริยสังขะ แต่ไม่ได้พร้อมออกมาทางโลก นี่พระอรหันต์ถึงหลงได้ หลงในบัญญัติ หลงในบท
สวด

สวดมนต์นี่พระอรหันต์สวดผิดได้ สิ่งต่างๆ ที่เป็นบัญญัติเป็นสมมุตินี้ผิดได้ เพราะอะไร
ความรู้สึกอันนั้นมันเคลื่อนแล้ว มันเสวยแล้วมันถึงออกมาเป็นเปลือกของสัมผัส สิ่งที่เปลือกของสัมผัส
มันเป็นสัญญา มันเกิดดับได้ มันมีความหลงได้ แต่อริยสังขในหัวใจนี้ไม่มีวันหลง นี่สติมันถึง
สมบูรณ์ สติสมบูรณ์ความพร้อมสมบูรณ์ นี่คืออิทธิบาท ๔ จิตตะควบคุมจิตอยู่

เวลาคนตายจิตมันเคลื่อนออกจากกาย เวลาคนจะตายจิตมันจะเคลื่อนออกไป ทั้งร่างกายนี้
ไว้ แต่จิตดวงนี้ถ้ามันจะเคลื่อนออกไป เห็นไหม จิตตะ วิมังสา ก็เราดูมันอยู่ ถ้ากูไม่เคลื่อนออกมัน
จะตายได้อย่างไรล่ะ มันตายไม่ได้ เว้นไว้แต่บ้านเรือนมันไม่เอา บ้านเรือนมันอยู่ไม่ได้แล้ว
บ้านเรือนมันชำรุดแล้ว มันปล่อยให้ตายไป เพราะอะไร

เพราะ ภารา หเว ปญจกขุขุชา เป็นภาระอย่างยิ่ง ความคิดก็เป็นภาระ ความทุกข์อย่างนี้เป็น
ภาระ สิ่งที่เป็นภาระรุกรังใครอยากแบกหามหนัก ถ้าจิตนี้ไม่ต้องการแบกหามสิ่งใดมันก็ทิ้ง ทั้งอย่าง
นี้มันทั้งร่างกาย แต่จิตมันไม่มีตายใจ นี่ผู้ใดมีอิทธิบาท ๔ จะอยู่อีกกับหนึ่งก็อยู่ได้ จะอยู่ที่ร้อยปีก็
พันชาติก็อยู่ได้ถ้าอยู่ได้ ถ้าร่างกายมันจริงนะ แต่ถ้าร่างกายมันชำรุดทรุดโทรมใครจะไปอยู่ล่ะ มัน
เจ็บปวด มันทุกข์มันทรมาน ใครจะอยากอยู่ล่ะ? มันก็อยากจะตายอีกต่างหาก

แต่การเกิดและการตายมีคุณค่าเท่ากัน เพราะจิตดวงนี้มันไม่มีตาย ตั้งแต่อวิชชา ทำลาย
พญามารไปแล้ว จิตดวงนี้ไม่มีตายเลย จิตนี้ธรรมชาติของมัน มันเป็นธรรมชาติของมันอยู่อย่างนั้น
สิ่งที่เป็นธรรมชาติ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มีอยู่ แต่โดนอวิชชาทำให้มันสกปรกออกไป แล้วเราก็จะ
ทุกข์ไปกับมัน

แต่ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติ นี่ถึงต้องไปวัด วัดไม่เหมือนบ้าน บ้านไม่เหมือนวัด ถ้าเราจะเข้าไปถึงตรงนี้ได้ เราต้องเคารพกติกาของวัดนั้น เราต้องเคารพกติกาปฏิบัติทาของพระกรรมฐานนะ พระกรรมฐาน นี่ธุดงค์วัตร

สิ่งที่ถือธุดงค์วัตร ศิลโนศีล ถือบิณฑบาตมือเดียวต่างๆ ฉันทมือเดียว อาสนะเดียว นี่เป็นธุดงค์วัตร มันเป็นศิลโนศีล เพราะสิ่งนี้มันเป็นการขัดเกลากิเลส แต่เรามาเราก็อยากอำนวยความสะดวก เราก็อยากสะดวก ถ้าอยากสะดวก คุณติ กรรมประชาสงเคราะห์เขาคุณแลคนผู้มีอายุ ผู้มีอายุนี้ นี่เป็นบุญกุศลใหม่? เป็นบุญกุศลนะ เราดูแลรักษากันเป็นบุญกุศล แต่นี่เป็นกรรมประชาสงเคราะห์นะ คนเฒ่าคนแก่ บ้านพักคนชรา

แต่วัดไม่ใช่ที่บ้านพักคนชรา ถ้าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติชราภาพ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย “ผู้ใดอยากอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้ปฏิบัติภิกษุผู้ป่วย” ผู้ป่วยผู้เฒ่าผู้แก่ เราจะดูแลรักษากัน แต่รักษาจากภายนอก แต่เราจะมานอนจมด้วยการที่ว่าเหมือนที่เป็นกรรมประชาสงเคราะห์ไม่ได้ นี่เป็นความคิดของโลก โลกเป็นใหญ่ไม่ได้ ถ้าโลกเป็นใหญ่ วัดนี้จะเข้าไม่ถึงธรรม วัดนี้ก็เป็นที่เท่ากับกรรมประชาสงเคราะห์ กรรมประชาสงเคราะห์รัฐบาลเขาก็ดูแลอยู่แล้ว แต่วัดทั่วไปเขาเป็นเรื่องสังคม อันนั้นอีกเรื่องหนึ่ง

แต่วัดปฏิบัติต้องมิกติกาอย่างนี้ วัดปฏิบัติต้องมีครูบาอาจารย์คอยชี้ถูกชี้ผิดอย่างนี้ ถ้าทำอย่างนี้ผิดต้องผิด ทำอย่างนี้ถูกต้องถูก ถ้าทำสิ่งที่ผิดแล้วเอ็งจะเข้าหาธรรม เป็นไปไม่ได้ ศิล สมาธิ ปัญญา ในเมื่อศีลเป็นมิจฉา สมาธิก็เป็นมิจฉา ปัญญามันก็ปัญญาคดโกง ปัญญามหาโจร มหาโจร หลอกหลวงแม่แต่ตัวเอง แล้วก็จะหลอกหลวงโลกไปตลอด เห็นไหม มันถึงต้องมีศีล สมาธิ ปัญญา ครูบาอาจารย์ชี้หน้าตรงนี้ วัดปฏิบัติต้องเป็นวัดปฏิบัติ ต้องให้อยู่ในกติกานะ

ในเมื่อเราเข้าไปในวัดปฏิบัติ เราอยากเห็นวัดที่ไม่เหมือนบ้าน เราอยากชำระกิเลส เราเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเป็นชาวพุทธ แล้วเราก็แสวงหากัน แล้วเราเข้าไป เราไปทำตามกติกาเขา หรือจะไปรื้อกติกาเขา หรือจะไปทำลายกติกาเขา แล้วว่าอันนี้เป็นธรรม เป็นธรรม

โลกอย่าเอาเข้ามา จะเข้าไปวัดนะ อยู่กับหลวงตา ท่านบอกเลย ใครจะเข้าไปวัดต้องเอาเงี้ยวเอาเล็บปลดไว้ที่ปากประตูก่อน แล้วเข้าไปแล้วต้องถือตามธรรมเนียมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

สิ่งที่เกิดขึ้นมาเป็นธรรมเนียมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วหลวงปู่มั่นเป็นผู้
รื้อฟื้นขึ้นมา แล้วครูบาอาจารย์เราสืบทอดกันมา เราจะรักษาได้ไม่ได้อยู่ที่เรารักษา ภิกษุ ภิกษุณี
อุบาสก อุบาสิกาณะ อุบาสก อุบาสิกาเป็นพลาธิการ เป็นหน่วยส่งเสริม เป็นหน่วยที่เห็นดีเห็นงาม
ด้วย ถ้าเห็นดีเห็นงามก็ส่งเสริม ถ้าไม่เห็นดีเห็นงามเราก็ไม่ไปยุ่งกับเขา เราค้ำไว้หัวใจ สิ่งที่เรา
ไม่เห็นด้วยเราก้ำไว้หัวใจ แล้วเราไปศึกษาก่อน ถ้าเมื่อไหร่เรารู้นะ นวัตกรรมของใจ การพัฒนา
ของประเทศบางประเทศพัฒนาห่างกัน ๑๐ ปี ๒๐ ปี

เหมือนกัน ถ้าใจมันเข้าไปถึงจุดนั้น จะกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจ
นะ ซึ่งในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาก เหมือนกับสอนผู้ใหญ่ จิตวิภาวะเรายัง
เด็กอยู่ เราว่าสิ่งนั้นมันไม่เป็นประโยชน์ ไม่เป็นประโยชน์ แต่เข้าไปถึงแล้ว นี่แหละมันจะเป็น
ความละเอียดอ่อน จะทำให้จิตนี้เข้าไปถึงอิทธิบาท ๔ ถึงจิตตะ วิมังสา แล้วควบคุมจิตตรงนี้ แล้ว
จะเห็นจิตดวงนี้ แล้วจะเห็นวิมุตตिसุข เอวัง